

MUNNAR ECO-TRAILS

Farida Tampal
State Director
WWF-India, Hyderabad Office

Acknowledgement:

Mr. Renjan Mathew Varghese
State Director
WWF-India, Kerala State Office

Mr. A.K.Sivakumar
Senior Education Officer
WWF-India, Kerala State Office

Munnar

- Munnar is the confluence of three rivers, Muthirappuzhayaar, Nallathanni and Kundala river, hence the name Moonnu aaru, later called as Munnar
- Hilly terrain with many streams and rivulets coming out of shola forests

Munnar

- The geographical area is being called as Anchanadu valleys, also called as Kannan Devan Hills, situated at a height of 1600 MSL
- Anamudi, the highest peak of south India is located in Munnar at a height of 2695 meters.
- British established the tea and cardamom plantations in long past, later taken care by Tata Tea Ltd, present Kannan Devan Hills Plantations (KDHP)
- Now under Cardamom Hill Reserve

Munnar

- One of the major tourism destination in Kerala due to its aesthetic beauty
- Dominated mainly by Shola-Grassland ecosystem
- Sharing borders with Tamil Nadu
- Dominated by Tamil speaking people
- Located in the eastern end of Idukki district of Kerala

What is Wildlife?

- Any life form that is not domesticated by human being is called as wildlife
  - Mammals
  - Birds
  - Butterflies
  - Reptiles
  - Trees
  - Shrubs
  - Herbs etc....

What is Wild ?

- Any thing that is not manipulated by humans
  - Forests
  - Lakes
  - Rivers
  - Mountains
  - Oceans etc.....

everything quiet natural

Munnar Wildlife Division

Includes

- Eravikulam National Park
- Mathikettan Shola National Park
- Pampadum Shola National Park
- Anamudi Shola National Park
- Chinnar Wildlife Sanctuary
- Shares borders with Devikulam and Mankulam Forest Divisions of Kerala and Indira Gandhi National Park of Tamil Nadu

Eravikulam NP

Mathikettan Shola NP

Anamudi Shola NP

Pampadum Shola NP

Chinnar WLS

River Chinnar and the Grizzled Giant Squirrel

Wildlife of Eravikulam National Park

Munnar Wildlife Division (MWD) is a treasure of endemic flora and fauna

- 51 endemics out of the 297 species of grassland plants
- 12 species of Pteridophytes
- 72 species of Bryophytes including Liverworts
- 49 species of Mammals including the charismatic Tiger, Leopard, Elephant, Nilgiri Tahr and Nilgiri Marten
- 132 birds
- 101 butterflies

Chinnar Wildlife Sanctuary

- Lying in the rain shadow region of Kerala; bordered by Indira Gandhi National Park of Tamil Nadu
- The only shelter for the Grizzled Giant Squirrel in Kerala
- Home to Star Tortoises
- The east flowing rivers, Chinnar and Pambar joins at Koottar which feeds water to the Amaravathi Dam in Tamil Nadu
- Dominated by thorny scrub jungles

Values and Services

- **Ecological**
- **Economical**
- **Social**
- **Aesthetic**
- **Cultural**
- **Scientific**
- **Academic**

Services

- Living situations
- Sustenance of life
- Oxygen
- Soil conservation
- Shelter
- Cure for diseases
- Food security
- Gene pool

USP of Munnar - Neelakurinji

Blooming of Neelakurinji

Nilgiri Tahr - Icons

Nilgiri Tahr

- Endemic to Western Ghats and the only wild goat of this landscape (Kerala & Tamilnadu)
- Unique habitat of montane grasslands and rocky crags intermittent with shola – grasslands
- The largest population (700-800) of Nilgiri Tahr is in Eravikulam NP
- The rutting season - monsoon (July and August)
- Main birth season is January to mid February. **(Park will be closed during this time)**
- Major predators include Tiger, Leopard, Wild Dog and Jackal

Adult males will have a saddle like white patch on its back, so they are being called as saddle backs

© Naseer Ommer 2008

Elephant Population

- Munnar landscape is an active elephant corridor.
- Anayirankal - Chinnakkanal is one of the active corridor
- Stranded loners are occasionally found near Mattupetty Dam
- Vegetables and fruits attract them to farm lands and house holds

Shola- Grassland Ecosystem

- Confined to valleys or folds of hills above 1500 meters
- Trees are small and highly branched
- Tree trunks and branches densely clothed with mosses
- Epiphytes are very common
- Always with wet humus

Markets of Munnar – impact of these USPs in the socio economic sector of Munnar

Spices, Fruits, Vegetables, Chocolate

Tea Estates of Munnar

Mattupetty Dam

Endemic Flowers

Begonia

Drury

Neelakurinji

Rhododendron

Endemic Birds

**Crimson backed
Sunbird**

Nilgiri Flycatcher

**Black and Orange
Flycatcher**

**Malabar
Whistling Thrush**

Major Stakeholders

- Hoteliers, Resorts, Home Stay association
- Restaurants and other eateries
- Taxi Drivers
- Tourism Operators
- Kerala Forests & Wildlife Department
- Tourism Department
- Kannan Devan Hills plantation Ltd
- Farmers
- Local tourist Guides

Major Administrators

- District Collector
- Sub Collectors – Devikulam & Thodupuzha
- Superintendent of Police & District Police Chief, Idukki
- President of District Panchayat
- President of Munnar Grama Panchayat
- Wildlife Warden, Munnar Wildlife Division
- Divisional Forest Officer, Munnar

Threats to Biodiversity

- **Forest Fires & Deforestation**
- **Uncontrolled Tourism**
- **Poaching/ wildlife trade**
- **Invasive Species**
- **Encroachments**
- **Unscientific developments**

Man Animal Conflicts – pic of Elephant in Tea Plantations

Since 2010, wild elephant attacks claimed over 28 lives in the Munnar Wildlife Division. In 2018, four persons were killed in the wild elephant attack.

കേഴമാനിന്റെ ജഡവുമായി പോയ ഓട്ടോ വനപാലകർ പിടികൂടി

രാജാക്കാട് > കേഴമാനിന്റെ ജഡം കടത്താൻ ശ്രമിച്ച ഓട്ടോ കസ്റ്റഡിയലൈടുത്തു. ഡ്രൈവർ വനപാലകരെക്കണ്ട് ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടു.

എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള വനപാലകസംഘം ഓട്ടോ പിന്തുടർന്നാണ്, വാഹനത്തിൽ കടത്തുകയായിരുന്ന കേഴമാനിന്റെ ജഡം പിടികൂടിയത്.

ചിന്നക്കനാൽ മുത്തമ്മ കോളനിയിൽനിന്ന് ചത്ത കേഴമാനിനെ കടത്തുന്നുണ്ടെന്ന രഹസ്യ വിവരത്തെത്തുടർന്ന് വനപാലകർ നടത്തിയ പരിശോധനയിലാണ് കേഴമാനിന്റെ ജഡം ഓട്ടോയിൽ കണ്ടെത്തിയത്. ബോഡി മെട്ട് ഫോറസ്റ്റ് സെക്ഷൻ ഓഫീസർ ദിലീപ് ഖാൻ, ദേവികുളം റേഞ്ച് ഓഫീസർ നെബു കിരൺ, ചിന്നക്കനാൽ സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ കെ.എൻ.സാബു

എസ്റ്റേറ്റ് പൂപ്പാറയ്ക്കു സമീപമെത്തിയപ്പോൾ ഓട്ടോഡ്രൈവർ വണ്ടിയുപേക്ഷിച്ച് ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടു. മുത്തമ്മ കോളനി സ്വദേശിയുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഓട്ടോയാണ്. ആന്തരികാവയവങ്ങൾക്കുണ്ടായ പരിക്കുമൂലമാണ് കേഴമാൻ ചത്തതെന്നാണ് പോസ്റ്റ്മോർട്ടം റിപ്പോർട്ട്. ഒളിവിലുള്ള ഓട്ടോഡ്രൈവർ ജോസിനുവേണ്ടി തിരച്ചിൽ ആരംഭിച്ചതായി വനപാലകർ അറിയിച്ചു.

നായാട്ടുസംഘത്തിലെ ഒരാൾ പിടിയിൽ

രാജാക്കാട് > മതികെട്ടാൻചോല ദേശീയോദ്യാനത്തിൽ നായാട്ട് നടത്തിയ സംഘത്തിലെ ഒരാൾ പിടിയിൽ. രാജാക്കാട് ശ്രീനാരായണപുരം വെട്ടുകല്ലുംമാക്കൽ നിഷാന്തിനെയാണ് (37) വനപാലകർ പിടികൂടിയത്.

രുടെ കൈയിൽ ലൈസൻസില്ലാത്ത തോക്കുള്ളതായി സൂചനയുണ്ടെന്ന് വനപാലകർ പറഞ്ഞു. വലിയ ടോർച്ചും തിരകളും മൂങ്ങളെ കെണി വെച്ചു പിടികൂടുന്ന കേബിൾകുരുക്കും കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

കഴിഞ്ഞ ദിവസം പുലർച്ചെ രണ്ടുമണിയോടെ വനപാലകർ മതികെട്ടാൻചോലയിൽ തിരച്ചിൽ നടത്തുമ്പോഴാണ് പ്രതി പിടിയിലായത്. നായാട്ടിന് കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന കുരുവിളാസിറ്റി സ്വദേശികളായ ജോർജ്ജ്, ബിജു എന്നിവർ ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടു. ഇവ

നടപടികളും കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കിയ പ്രതിയെ റിമാൻഡ് ചെയ്തു. ദേവികുളം റേഞ്ച് ഓഫീസർ നെബു കിരൺ, സെക്ഷൻ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ ജയപ്രകാശ് എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സംഘമാണ് പ്രതിയെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തത്.

Poaching

“കുഞ്ഞാപ്പയെ ഒഴിവാക്കിയാൽ ലക്ഷങ്ങൾ തരാം”

അമ്പലപ്പാറ ചന്ദനക്കേസാതുക്കാൻ അജ്ഞാത ഫോൺ സന്ദേശം

മറയൂർ > അമ്പലപ്പാറ ചന്ദനക്കേസിലെ പ്രധാനപ്രതിയായ കുഞ്ഞാപ്പയെ വെറുതെവിട്ടാൽ ലക്ഷങ്ങൾ നൽകാമെന്ന് വാഗ്ദാനം ചെയ്ത് അജ്ഞാത ഫോൺ സന്ദേശം. മറയൂർ റേഞ്ച് ഓഫീ

സർ ജോബ് ജെ.നന്ദംപറമ്പിലിന് ബുധനാഴ്ച രാവിലെ 11.30-നാണ് ഫോൺ സന്ദേശമെത്തിയത്.

11-ന് രാവിലെ എട്ടുമണിക്ക് അടിമാലിക്കു സമീപം വാളറയിൽ വാഹന പരിശോധനയിലെ ആഡംബര കാറിലെ രഹസ്യ അറയിൽ ഒളിപ്പിച്ച നിലയിൽ 60 കിലോ ചന്ദനം മറയൂർ വനവകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ കണ്ടെത്തിരുന്നു. മലപ്പുറം സ്വദേശിയായ സെയ്ഫുദ്ദീൻ (26), കാസർകോട് സ്വദേശി മധുസുന്ദൻ (33)

എന്നിവരെയും പിടികൂടി. ഒരാൾ കൊക്കയിലേക്കു ചാടി രക്ഷപ്പെട്ടിരുന്നു.

പ്രതികളെ ചോദ്യംചെയ്തപ്പോൾ മലപ്പുറം മോങ്ങത്ത് തുണിക്കട നടത്തുന്ന ബോസ് എന്നും കുഞ്ഞാപ്പ എന്നും വിളിപ്പേരുള്ള ഷൊഹൈബ് ആണ് സംഘത്തലവൻ എന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

സംഘത്തിലെ മറയൂരിലുള്ള കണ്ണികളിലെ ചിലരെക്കുറിച്ചുള്ള സൂചനകളും ലഭിച്ചു. മലപ്പുറം മോങ്ങത്ത് അന്വേഷണം നടത്തി

യപ്പോൾ ബോസ് എന്ന കുഞ്ഞാപ്പ ഒളിവിലാണെന്നും കണ്ടെത്തി. മറയൂരിലെ ഒരു വ്യക്തിയുടെ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് പലതവണയായി ലക്ഷങ്ങൾ ഈ സംഘം നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മറ്റുചിലരെക്കുറിച്ചും സൂചനകൾ അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവരെല്ലാം ഇപ്പോൾ ഒളിവിലാണെന്ന് ഉദ്യോഗസ്ഥർ പറഞ്ഞു. പ്രതികളെ ദേവികുളം കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കി റിമാൻഡു ചെയ്തു.

Tourism?

Wildlife Tourism

Ecotourism

Responsible Tourism

Sustainable Tourism

Tourists coming to Munnar

- 7,82,681 domestic and 44,833 foreign tourists in 2018.
- Visitor management system initiated in the Park in 1996. Since then, the visitors are allowed up to Rajamala.
- Entry is restricted at 5th Mile in the Munnar – Udumalpet road where all the private vehicles are permitted up to.
- From 5th Mile tourists are allowed to travel in the mini buses of Eco Development Committees at fixed charges.
- Allowed to walk 1 km along the tarred road in the tourism and awareness zone where could see the Nilgiri Tahr, enjoy the picturesque landscape and shola grassland eco system.
-

Major tourism attractions in Munnar

- **Rajamala - with assured sighting of Tahr at touchable distance.**
- **Mattupetty Dam - Kundala Dam - Top Station**
- **Floriculture Centre of Kerala Forest Development Corporation (KFDC)**
- **Tea Estates and factories, Tea Museum**
- **Pothamedu View Point**

Hotels, Resorts, Homestays

- Around 60 Resorts
- Around 60 Homestays
- More than 200 Hotels
- 400+ Serviced villas

Nature Conservation & Environment Protection is possible only through People's Participation

**“Be the change
that you want to
see in the world”**

Mahatma Gandhi

What is the desirable change?

The greatest threat to Planet Earth is the belief that someone else will save it

If not you, who?

If not now, when?

Fundamental rights and duties

- Article 51A of the Indian Constitution

***“every citizen
has the right and responsibility
to protect and improve
the natural environment”***

WWF-India's Vision

**Nature Conservation
&
Environment Protection
as the foundation for
Sustainable and Equitable Development**

Our Mission Statement

**To stop the degradation
of our planet's natural environment,
and build a future in which
humans live in harmony with nature**

Nature Conservation & Environment Protection

It is not a job
It is not a profession
It is a mission & passion

Limitation & Challenge

Not lack of money, but lack of vision

Procrastination - there is always time

You alone stand between yourself and your dreams

Time is now

- **Stand Up**
- **Raise your Voice**
- **Take Action**
- **Spread the word around**

There might not be a tomorrow, if you don't act today

THANKS FOR YOUR PATIENT LISTENING...

Questions and clarifications
are welcome....

Thank You!